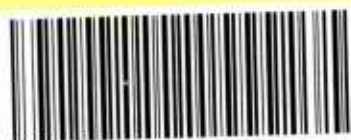

לדפוס

31-31

22129/25

שם תיק: לשכת ראש-הממשלה רבין - פניות ומכתבים-
מנכ"ל יד-ושם

מזהה פיוז:

גל-2/22129

מזהה פריט: 000bi3u

כתובת 2-112-1-10-6

תאריך הדפסה: 26/06/2018

f

ירושלים, ט"ו באלול התשנ"ה
10 בספטמבר 1995
סימוכין: ק-138-026

מנהל יד ושם

נכבדי,

ראש הממשלה ושר הבטחון ביקשני להעביר אליך מכתבם של מר
הינדי זייפמן וגב' פאולה קרבל שוילי מיום 28.7.95,
בענין 50 שנה למלחמת העולם השנייה.

לעיונך.

תודה.

איתן הבר
יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה

8

12/1/20

HOLOCAUST REMEMBRANCE COMMITTEE

Jewish Federation of Greater Toronto

Holocaust Education and Memorial Centre of Toronto

10th Anniversary

1985 - 1995

June 28, 1995

Sivan 30, 5755

CHAIRPERSON

Eleanor Getzler

PAST CHAIRPERSON

Robert Engel

HONORARY CHAIRPERSON, EDUCATION and MEMORIAL CENTRE

Gerda Steinitz-Friberg

EXECUTIVE

COMMITTEE

Miriam Abbou

Dr. Alan Bardikoff

Michael Cole

Dr. Paula Draper

Anita Ekstein

Elly Gotz

Michael Herman

Laura Jacob

Nate Leipziger

Doron Opher

Rosie Parnass

Hindy Stegman

Amy Stork

Reeva Waksberg

DIRECTOR

Pnina Zilberman

JEWISH FEDERATION GREATER TORONTO

PRESIDENT

Sandra Brown

JEWISH FEDERATION GREATER TORONTO

EXECUTIVE

VICE-PRESIDENT

Ilan G. Reitzes, D.S.W.

Prime Minister Yitzhak Rabin
c/o Dror Zeigerman
Israeli General Consulate
180 Bloor St. W., #700
Toronto, Ont.
M5S 2V6

Dear Prime Minister Rabin,

On behalf of the Holocaust Remembrance Committee of the Jewish Federation of Greater Toronto, we would like to thank you for your sincere support on the occasion of the 50th Anniversary of Liberation and Holocaust Remembrance. Your greetings were placed in our 50th Anniversary Remembrance Book. We are very proud of this book which is now an archival document, and due to its invaluable information has been placed in school libraries as well as in the Washington Holocaust Museum.

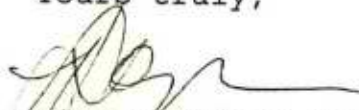
We are committed to the advancement of public awareness of the Holocaust and its lessons. We hope that the painful memories of the past will serve as examples of how racism, prejudice and discrimination can lead to evil and destruction.

Our legacy is to remember the past, and to educate others to respect and value all human beings, thus enabling us to ensure a better future for ourselves as well as for future generations.

Together, we can make a difference to eradicate racism and bigotry.

Thank you once again for your invaluable message.

Yours truly,

Hindy Zeifman-Stegman
Co-chairperson
Souvenir Remembrance Book

Paula Kerbel Shvili
Co-Chairperson

SERVING THE COMMUNITY THROUGH THESE SUBCOMMITTEES:

Child Survivor - Christian Outreach - Education - Education and Memorial Centre of Toronto - Education Week
Generation to Generation - Membership - Oral History - Public Relations - Yom Hashoah - Youth for Youth
Special Services in association with Jewish Family & Child Service

ירושלים, ט' בסיון התשנ"ה

7 ביוני 1995

סימוכין: קיו-176-044

יושב ראש "יד ושם"

נכבדי,

אתכבד להעביר אליך נאומו של ראש הממשלה מיום 6.6.95,
בארוחת-ערב לכבוד קנצלר הלמוט קוהל.

לעיונך.

תודה.

הבר	איתן
יועץ ראש הממשלה	
ומנהל	הלשכה

ירושלים, ט' בסיון התשנ"ה
7 ביוני 1995
סימוכין: קיו-178-044

יושב ראש מוזיאון יד מרדכי

נכבדי,

אתכבד להעביר אליך נאומו של ראש הממשלה מיום 6.6.95,
בארוחת-ערב לכבוד קנצלר הלמוט קוהל.

לעיונך.

תודה.

איתן הבר
יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה

ירושלים, כ"ט באייר התשנ"ה
6 ביוני 1995
סימוכין: קיו-166-044

שר החוץ

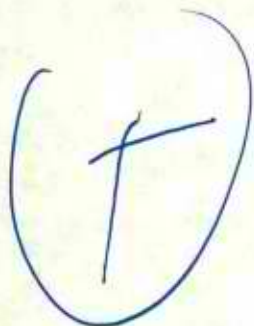
נכבדי,

אתכבד להעביר אליך נאומו של ראש הממשלה מיום 6.6.95,
בארוחת-ערב לכבוד קנצלר הלמוט קוהל.

לעיונך.

תודה.

איתן	הבר
יועץ ראש הממשלה	
ומנהל	הלשכה

ירושלים, ט' בסיון התשנ"ה

7 ביוני 1995

סימוכין: קיו-175-044

שגריר ישראל בגרמניה

נכבדי,

אתכבד להעביר אליך נאומי של ראש הממשלה מיום 6.6.95,
בארוחת-ערב לכבוד קנצלר הלמוט קוהל.

לעיונך.

תודה.

איתן
יועץ ראש הממשלה
הבר
ומנהל
הלשכה

ירושלים, ט' בסיון התשנ"ה

7 ביוני 1995

סימוכין: קיו-177-044

יושב ראש מוזיאון לוחמי הגטאות

נכבדי,

אתכבד להעביר אליך נאומי של ראש הממשלה מיום 6.6.95,
בארוחת-ערב לכבוד קנצלר הלמוט קוהל.

לעיונך.

תודה.

איתן	הבר
יועץ ראש הממשלה	
ומנהל	הלשכה

(8)

לה פדיון

שק חיי ושי קרעני יי

יהי יצ וסק

04-9988086

יהי ג'ס'סן

קומו. הקולא

י' ז'רני

בית קמחי (המלך) אג
מחנה שווייץ
בין אשדוד
25220

דברים בארוחת-ערב
לקנצלר הלמוט קוהל
ירושלים 6.6.95

● **אדוני הקנצלר,**

חברי המשלחת הגרמנית,

נשיא בית המשפט העליון

● **יושב ראש הכנסת,**

עמיתי, שרי הממשלה,

אורחים נכבדים,

לכבוד הוא לנו לארח אותך ואת חבריך הערב
בביתנו בירושלים, זו ירושלים החוגגת
בשבועות הקרובים 3000 שנים לכינונה, זו
ירושלים שהיתה ותהיה תמיד ליבו של העם
היהודי, אליה הוא פונה בתפילותיו, אל
שעריה הוא חולם לבוא מכל פינה בעולם.

● אדוני הקנצלר,

אורחים נכבדים,

כל ביקור עד כה של קנצלר גרמני בישראל,
הוא, מבחינתנו, - ואני משוכנע שגם
● מבחינתכם - ביקור טעון מאוד -
בזכרונות-עבר מרים, בכאב שלעולם לא יהיה
לו מרפא.

אדוני הקנצלר,

ביקורך בישראל מתקיים בשעה שהעולם מציין מלאות חמישים שנה לסופה של מלחמת העולם השניה ולנצחון על הנאציזם, אותה תורת-גזע מתועבת שמיליונים דבקו בה והפכו אותה לרשיון לרצח-עם. אנחנו, בני העם היהודי, קרבנות מכונת-המוות הנאצית, איננו יכולים לשכוח ונישא איתנו את כאב השואה עד דור אחרון - אך פנינו מופנים אל העתיד. עלינו לבנות כאן מדינה, עם, לכוון שלום ולהעניק לבנינו ולנכדינו חיים נוחים ויפים. די לנו בשפיכות-הדמים, בצער, בכאב.

ואולם כאשר אנו פונים אל האופק, אל העתיד, אל השנים הבאות - יש לנו, הישראלים, יש גם לכם, הגרמנים, סיבה לדאגה, - מחוץ לאירופה, ובתוככי אירופה.

מחוץ לאירופה, אך על גדרותיה, מתעצם והולך איום פונדמנטליסטי-קנאי שמקורו באיראן - והוא מאיים על שלום המזרח התיכון וממילא גם על שלום אירופה והעולם החופשי.

בתוך אירופה, גם בארצך, וללא השוואה לאיום הראשון, מתעורר גל חדש של פאשיזם וניאו-נאציזם, מחלות קשות וממאירות שחשבנו שחלפו מן העולם.

לארצך, אדוני, יש תפקיד מרכזי בנסיון לבלום את התפשטות הפונדמנטליזם הקנאי, זה שאינו יודע רחמים בדרכו אל המטרה - ולארצך גם תפקיד מרכזי במאמץ לעקור מן הלבבות את הניאו-נאציזם והפשיזם.

חלק מן המלחמה ביסודות הקנאיים מכל הסוגים - תלוי וקשור בחיי הרווחה. הדלות היא מקור לקיצוניות - ולגרמניה היום, במיקומה המרכזי בכלכלת אירופה, יש את הכלים לפעול כדי להביא שלום לעולם. אנו בוטחים בכם שתעשו את המיטב.

אנו מכאן, מביתנו בישראל, עוקבים בהתפעלות אחרי איחודה מחדש של ארצכם. החומות שהפלתם, גדרות התיל שקרעתם, שדות-המוקשים שפרקתם, הם לנו דוגמא ומופת למה שיכול לקרות ולמה שצריך לקרות גם באיזורנו, כאן במזרח התיכון: אנו ערים לקשיים שנערמים בפניכם בדרך אל האחדות המלאה, מאחלים לכם שתיגברו עליהם - ומאחלים לעצמנו שנלך בדרככם זו ונביא שלום וסוף למלחמה - כשם שנסתיימה המלחמה הקרה אצלכם.

אתה אדוני הקנצלר, מן השותפים הבכירים
למאמץ לסיים את המלחמה הקרה וכיהודים
וכישראלים, כחולמי שלום, אנו מברכים על
כך גם אותך וגם את עמך.

אדוני הקנצלר,

יחסים מיוחדים קיימים בין ירושלים לבין
בון כבר שלושים שנים וגם אם ידענו מעלות
ומורדות ביחסים אלה, תמיד ידענו שיש לנו
כתובת באירופה: כתובת לשבחים, כתובת
לתלונות. את מעט הטענות שהיו לנו, ורובן
נוגעות להסכם האיחוד האירופי, שמעת היום
בפגישת-העבודה. הערב, כאן, נקדיש את הזמן
הנותר לתודות ולשבחים:

זו לי הזדמנות, בשם הממשלה ואזרחי המדינה
כולה, להודות לך ולממשלתך ולעמך על
התמיכה המדינית, על הסיוע הכלכלי, על
יוזמת החקיקה נגד הכחשת השואה, על הסיוע
לתהליך השלום עם ירדן, על תפקידך האישי
ותפקידה של גרמניה בניסוח "הצהרת אסן",
על הסיוע בנסיון לאתר גורל שבויי צה"ל
ונעדריו, על הדיאלוג הפורה והקבוע שבין
שתי מדינותינו, על היחסים המיוחדים.

אדוני הקנצלר,

ביקורך בביתנו מתקיים בשעות היסטוריות -
אתמול באת עם המלך חוסיין מירדן ומחר
תיפגש עם יושב ראש הרשות הפלשתינאית,
יאסר עראפת, וכל זה היה בלתי אפשרי, כל
זה היה לנו בבחינת חלום, רק לפני
שנה-שנתיים. זו לנו תקופה דרמטית: השלום
בפתח ואנו ערים לדחיפות ולנחיצות שבבואו.
גם לארצך תרומה בביסוס השלום וקידומו -
ועל כך קבל נא תודתו של כל ילד ישראלי -
אותו ילד שלמענו אנו עושים את השלום הזה.

● אדוני,

חברי המשלחת,

ירושלים מקדמת בואכם בברכה מעומק הלב.

ירושלים, י' בסיון התשנ"ה
8 ביוני 1995
סימוכין:ק-172-132

יו"ר יד ושם ✓

נכבדי,

ראש הממשלה ושר הבטחון ביקשני להעביר אליך דבריו בטקס
קריאת מכון על שם קנצלר גרמניה, הלמוט קוהל.

לעיונך.

תודה.

איתן הבר
יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה

per 3, 5, 8

Address by
Prime Minister Yitzhak Rabin
at a Ceremony Dedicating the
Dr. Helmut Kohl
Institute of European Studies
in honor of the
Chancellor of the
Federal Republic of Germany
Dr. Helmut Kohl
at the Hebrew University
Jerusalem, June 8, 1995

Mr. Chancellor of the
Federal Republic of Germany
Dr. Helmut Kohl,
President of the University,
Rector of the University,
Professors,
Students,

Yesterday, twenty-eight years ago, our paratroopers touched the stones of the Western Wall and gave the State of Israel and the Jewish people their most moving and emotional moments: those places which had for thousands of years been sacred to Judaism, were returned to Jewish hands.

We returned to the Old City, to the pathways of our heritage; we broke down the walls which spanned the history of the Jewish people, we also returned to the place where we are now standing, to Mount Scopus, the site of the Hebrew University.

For nineteen years the benches of the University collected dust, the buildings were barren; no one taught from the lecterns. For nineteen years this hill was isolated, void of teachers and students, - until it returned to what it had once been - a place of Jewish and Israeli higher learning, a place of wisdom and knowledge.

I told Chancellor Kohl yesterday and the day before that his visit here opens yet another page in the history of the relations between Germany and Israel - but we are not permitted to nor do we want to forget the terrible past. On the contrary, in these days as the entire world commemorates fifty years since the end of World War 2 and victory over the Nazis, wounds which have never fully healed, have once again reopened. Never has the world known anything more dreadful than the Holocaust.

The Holocaust is part of the private biography of each and everyone of us - even if we were not personally present in that hell; I will never stop reflecting on the great loss of the Jewish people. Of the doctors who went up in the flames of the crematoria, the rabbis who went to their deaths, the professors who faced the firing squads, the children who were murdered. How many Einsteins were slaughtered? How many Sigmund Freuds were killed? How many Yesha Hefetz and Yehudi Menuhins did we lose? How much potential for the Jewish people was lost to us and to mankind?

Our memories are bitter. But we have also known days before the Holocaust. And those were days of flourishing and days of culture. We share a common history which dates back over a millennia. One only needs to open any history book to discover such names as Moses Mendelssohn, Gustav Mahler, Karl Marx, Albert Einstein - they were all Jews, but they were also children of Germany, whose contribution enriched the entire humanity, not only the Jews.

The contribution of the Jews from Germany over generations was for the entire world. Their contribution to Israel and the Jewish State during the last generations was particularly important; most of the cultural life during the days which preceded the establishment of the State of Israel, science, education, originated from German sources. A large proportion of the heads of this University and its professors are of German descent. One cannot imagine the creation of the State of Israel without the German Jews: the doctors, industrialists, judges, bankers, moshavim and kibbutzim, and all those who contributed to its development.

Mr. Chancellor,

The University, in both our countries, is the kingdom of the youth. It is the house of the future generation - tomorrow's scientists, tomorrow's doctors, actors, professors, in whose hands rests your future and ours.

Mr. Chancellor,

I would like to draw your attention once more to the youth whose doctrines might bring disaster to the world. These are the youth who constitute an extremist threat, whose roots are in Iran - and it threatens the peace in the Middle East and peace in Europe and the entire world.

There are the youth within Europe, also in your country, who are joining a new wave of fascism and neo-nazism; grave cancerous diseases which we believed had disappeared from this world.

I repeat what I have previously said, Mr. Chancellor, that your country plays a central role in the attempt to stop the spread of extreme fundamentalism, which shows no mercy - and your country also plays a central role in the effort to eradicate neo-nazism and fascism.

We here, from our home in Israel, follow with wonder the reunification of your country. The walls which you have broken down, the barbed wire fences which you have torn down, the minefields which you have cleared, are examples of what might happen and what should happen here in the Middle East.

Mr. Chancellor,

Your visit here takes place at an historic moment - peace is at the gate, and we are aware of its urgency and its necessity. Your country too has contributed to the establishing of peace and its advancement, and for that please accept the gratitude of every Israeli child - the child for whom we are making peace.

My thanks also to the Hebrew University in Jerusalem, who honored you today.

My hearty congratulations to you, Mr. Chancellor, on your being honored by having the Institute of European Studies named after you, and my best wishes to you for a safe return home.

pel 3' 2' (8)

3477 31

דברים בטקס קריאת מכון על שם
קנצלר גרמניה - הלמוט קוהל

אדוני, קנצלר גרמניה, דוקטור הלמוט קוהל,
נשיא האוניברסיטה,
הרקטור,
מורים,
תלמידים,

אתמול, לפני עשרים ושמונה שנים, נגעו הצנחנים באבני הכותל המערבי - וזיכו את מדינת ישראל ואת העם היהודי בשעות של התרגשות גדולה: המקומות שהיו משך אלפי שנים קדושים ליהדות חזרו לידיים יהודיות. חזרנו אל העיר העתיקה, אל סימטאות מורשתנו, הפלנו חומות שחצו את ההיסטוריה של העם היהודי, חזרנו גם אל המקום אשר עליו אנו עומדים עכשיו: אל הר הצופים, אל משכנה של האוניברסיטה העברית.

תשע-עשרה שנים אכל האבק את ספסלי הלימודים באוניברסיטה, הבניינים נשמו, איש לא הורה על הקתדראות. תשע עשרה שנים היה ההר הזה ריק ממורים, ריק מסטודנטים, נצור מכל עבריו - עד ששוב חזר להיות מה שהיה: משכנה של ההשכלה הגבוהה היהודית והישראלית. בית משכן לחוכמה ולדעת.

אמרתי אתמול ושלשום לקנצלר גרמניה כי ביקורו אצלנו פותח דף חדש נוסף בקורות יחסי גרמניה וישראל - אך אין אנו רשאים ואין אנו רוצים לשכוח את העבר הנורא. דווקא בימים אלה, כאשר העולם כולו מציין מלאות חמישים שנה לתום מלחמת העולם השנייה ולנצחון על הנאצים, נפערים אצלנו הפצעים מחדש - ואלה ממילא לא הגלילו מעולם. אין ולא היה נורא מן השואה.

השואה היא חלק מהביוגרפיה הפרטית של כל אחד מאתנו - גם אם לא היה בגופו בתופת ההיא, ועל כן גם לא פעם חולפים בראשי הרהורים על האובדן הגדול של העם היהודי. על הרופאים שעלו בעשן המשרפות, על הרבנים שהלכו אל מותם, על המורים שהועמדו מול כיתות היורים, על הילדים שנרצחו. כמה אינשטיינים נטבחו? כמה זיגמונד פרוידים נהרגו? כמה ישה חפץ ויהודי מנוחין איבדנו? כמה מתפארת העם היהודי. אבדה לנו ולאנושות כולה.

הזכרונות מרים - אך ידענו גם ימים בטרם השואה. ואלה היו ימי פריחה ותרבות, ימים גדולים: לעם הגרמני ולקהילה היהודית היתה היסטוריה משותפת וזו מתפרשת על פני דורות רבים. צריך רק לפתוח ספר הסטוריה כדי לגלות שם שמות כמשה מנדלסון, גוסטאב מאהלר, קרל מרקס, אלברט איינשטיין - כולם יהודים, כולם ילידי גרמניה, שתרומתם העשירה את האנושות, לא רק את היהדות.

תרומתם של יהודי גרמניה משך שנות-דור היתה לעולם כולו. תרומתם לארץ ישראל ומדינת היהודים בדורות האחרונים היתה נדירה בעוצמתה: כמעט כל חיי התרבות בימים שקדמו לקום המדינה, המדע, החינוך בישראל, שאבו כוחותיהם ממקורות גרמניים. חלק נכבד מראשוני האוניברסיטה הזו ומוריה, היו ילידי גרמניה. אי אפשר לתאר את היישוב היהודי ללא יהודי גרמניה: הרופאים, התעשיינים, השופטים, הבנקאים, המושבים והקיבוצים ו- התזמורת הפילהרמונית.

אדוני הקנצלר,

האוניברסיטה היא ממלכת הצעירים, גם אצלכם, גם אצלנו. זהו ביתם של אנשי דור העתיד - של המדענים של המחר, הרופאים של המחר, שחקני התיאטרון, הפרופסורים, הצעירים שגורל גרמניה אצלכם וגורל ישראל אצלנו יופקד בידיהם שנים הבאות.

אדוני הקנצלר,

אני מבקש שוב להסב תשומת ליבך גם לצעירים שתורתם עלולה להמיט אסון על העולם. אלה הצעירים אשר מהווים איום פונדמנטליסטי-קנאי שמקורו באיראן - והוא מאיים על שלום המזרח התיכון וממילא גם על שלום אירופה והעולם החופשי.

ישנם הצעירים אשר בתוך אירופה, גם בארצך, חוברים לגל חדש של פאשיזם וניאו-נאציזם, מחלות קשות וממאירות שחשבנו שחלפו מן העולם.

אני חוזר וקובע כי לארצך, אדוני, יש תפקיד מרכזי בנסיון לבלום את התפשטות הפונדמנטליזם הקנאי, זה שאינו יודע רחמים בדרכו אל המטרה - ולארצך גם תפקיד מרכזי במאמץ לעקור מן הלבבות את הניאו-נאציזם והפאשיזם.

אנו מכאן, מביתנו בישראל, עוקבים בהתפעלות אחרי איחודה מחדש של ארצכם. החומות שהפלתם, גדרות התיל שקרעתם, שדות-המוקשים שפרקתם, הם לנו דוגמא ומופת למה שיכול לקרות ולמה שצריך לקרות גם באזורנו, כאן במזרח התיכון.

אדוני הקנצלר,

ביקורך בביתנו מתקיים בשעות היסטוריות - השלום בפתח ואנו ערים לדחיפות ולנחיצות שבבואו. גם לארצך תרומה בביסוס השלום וקידומו - ועל כך קבל נא תודתו של כל ילד ישראלי- אותו ילד שלמענו אנו עושים את השלום הזה.

תודה לאוניברסיטה העברית בירושלים שזיכתה אותך היום בכבוד הרם.

תודה לך, ואיחולי לך הקנצלר קוהל עם חנוכת המכון על שמך,

ושובך הביתה בשלום.

ירושלים, כ"ט באייר התשנ"ה

6 ביוני 1995

סימוכין: קיו-170-044

יו"ר יד ושם

נכבדי,

אתכבד להעביר אליך מכתבו של ראש הממשלה מיום 2.7.95,
אל חברי קיבוץ נצר סרני במלאות חמישים שנה לנצחון על
גרמניה.

לעיונך.

תודה.

איתן
יועץ ראש הממשלה
ומנהל
הבר
הלשכה

١٠٠١ ٩' ٢' (8)

751611

Q6-6

3477 - 3.5

91034 - 5.1W

ראש הממשלה
Prime Minister

ד' סיון תשנ"ה
2 יוני 1995
סימוכין: אי/282

לבני נצר סירני,
ניצולי השואה,
ידידים,

צר לי שאיני יכול להיות אתכם היום, כאשר אתם מציינים מלאות
חמישים שנה לשיחרור ממחנות הריכוז במלחמת העולם השנייה, אני מתנצל.

בהיסטוריה האנושית ייחרתו ניצולי השואה ומורדי הגיטאות בזכרון
הלאומי כשומרי גחלת הכבוד היהודי. כבודם היה הנכס האחרון של אלף שנות
יהדות בארצות אירופה שעלו להבות – וכבודם לא אבד.

חמישים שנה אחרי, עדיין אנו מסרבים להאמין. המוח עדיין אינו
קולט. הלב עדיין רותח. אך אין בנו שאיפת נקם. חמישים שנה אחרי, אנו
מאמינים שכל עם חייב לעשות את חשבוננו ההסטורי, ולרבים מעמי העולם יש
חוב כבד לחשבוננו ההסטורי.

אנחנו קמנו מן האסון הנוראי של השואה – ואנו ממשיכים. גבורתם של
ניצולי השואה ולוחמי הגיטאות היתה לאבן-פינה בהקמת מדינת ישראל. אנו
ממשיכים מאותו מקום, מאותם רגעים אחרונים, שבהם חדלו לפעום ליבותיהם
של מליוני יהודים ורבים אחרים. אנו מיצוי תקוותם וחלומם האחרון של ששת
המליונים – שאינם.

ניצולי השואה פורשים מארץ החיים. הולכים מאיתנו בארץ, גם בגולה, האנשים אשר עברו את התופת ושרדו מן האש, האנשים שסבלו, האנשי שראו, האנשים ששמעו, האנשים שידעו להעיד, האנשים שידעו לספר.

ומנגד, בעוד אלה הולכים בדרך כל בשר, מתעוררים מכחישי השואה למיניהם, בורים ועמי-ארצות, שאומרים שלא היה ולא נברא כדבר הזה, שזהו חזיון תעתועים, שהמספרים מוגזמים, שלא היו מחנות, שלא היו כבשנים. על כך אנו אורמים: הנאצים לקחו מהיהודים את חייהם – ומכחישי השואה מנסים עכשיו לקחת מששת המליונים את מותם.

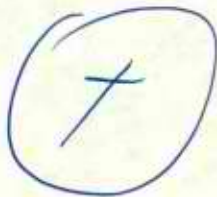
הזמן עושה את שלו. עוד כמה שנים, עוד עשור או שניים, ושוב לא יהיה מי שיספר על הזוועה.

אני רואה חובה קדושה להטיל עוד היום, אתמול, מחר, על ניצולי השואה בארץ ובגולה, חובה לאומית, חובה היסטורית – לדבר, לגלות, לספר, לא להסתיר דבר, לא לשתוק. להעלות את העדויות הקשות בעל-פה, בכתב, בצילום, ובלבד שתישמר עבור ההיסטוריה של העם היהודי, למען הדורות הבאים שיתקשו להאמין.

חמישים שנה אחרי, ואנחנו במדינת ישראל חיים בצל השואה, שלא יעבור לעולם: השואה היא חלק מהביוגרפיה הפרטית של כל אחד מאיתנו, גם אם לא היה שם.

יצחק רבין

ראש הממשלה ושר הבטחון

ירושלים, ח' באייר התשנ"ה
8 במאי 1995
סימוכין: ק-020-131

יו"ר יד ושם ✓

נכבדי,

ראש הממשלה ושר הבטחון ביקשני להעביר אליך דברים שנשא
ביד ושם ביום השואה.

לעיונך.

תודה.

איתן הבר
יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה

את תמצית חייו, אסונותיו ותחייתו של
העם היהודי לדורותיו, אפשר למצוא בשני
פסוקים מתוך תפילה אחת שכל יהודי נושא
בליבו על פני האדמה הזו -

האחד: "יתגדל ויתקדש שמייה רבא"

והשני: "עושה שלום במרומיו הוא יעשה
שלום, עלינו ועל כל ישראל ואימרו אמן".

כמעט משחר ימינו כאומה - נעות תחנות
חיינו בין תוכן תפילת ה"קדיש", ה"יתגדל
ויתקדש" שהיא תפילה המקדשת את היושב
במרומים ומבטאת את אמונתו העמוקה של
העם היהודי לבין ה"עושה שלום במרומיו",
- השמחה אצל בני העם היהודי מהולה תמיד
בצער - החופה והכוס הנשברת מתחתיה,
חנוכת הבית והטיח החשוף לזכר החורבן,
סדר הפסח והמרור. בישראל נוגעות דמעות
יום הזכרון במעגלי הרוקדים של יום
העצמאות.

הרבה ימים קשים ידע העם היהודי
● בקורותיו, שעות של רפיון = כוח, רגעים של
חוסר = אונים, על סף ייאוש. לא פעם העם
הזה כמעט חישב להישבר.

עמים גדולים ועצומים מאתנו נשברו -
נעלמו וירדו מבימת ההיסטוריה. היום הם
שתיים = שלוש מלים בספר התנ"ך, מחקרים
מלומדים במעמקי ארכיונים או הרצאות
לסטודנטים באוניברסיטאות או שפות מתות
של עמים שלא נשאר מהם זכר.

אנחנו התקיימנו אלפי שנים. ידענו
חורבן. ידענו עבדות, רדיפות, פוגרומים
וגזירות. - ידענו את השואה הנוראה.
מכולן שרדנו והמשכנו לחיות. עם ישראל
חי.

עשינו זאת בכוח האמונה.

עם ישראל חי באמונתו, חי בייעודו,
חי לפי ערכיו ומוסר הנביאים כי הוא
האמין בגאולתו. האמונה היא היא שגברה
על כל האסונות.

האמונה בנצח ישראל היא הכוח שהחזיק
אותנו גם בגולה במשך אלפי שנות גלות,
היא היתה חוט הקשר והגשר בין היהודי
במוסקבה והיהודי באדיס אבבה, היהודי
בניו-יורק והיהודי בצנעא. הכל נבע מן
האמונה: חוסננו הנפשי היום, תקוות
חלומותינו לעתיד. מכוחה שרדנו. מכוחה
בנינו את ביתו של העם היהודי וחכיננו
את התשתית לדורות הבאים.

אם נאמין - נצליח. אם נדבק
בחלומותינו - נראה ברכה במעשינו. אם
נדע לחרוק שיניים, לחשוק שפתיים, לכלוא
את הכאב, לגבור על קשיים - נגיע אל
מחוז חפצנו. גם אם יהיו רגעים קשים,
הם לעולם לא יהיו קשים כמו שהיו. אנחנו
נמשיך להאמין ואנחנו ננצח. אנו נושאים
בליבנו חלום = דורות. זהו חלום נושא
תקווה וזה חלום מטיל חובות. זו
אחריותנו לא רק להווה, אלא גם לעבר
ובוודאי לעתיד. עכשיו, לא נוותר עליו.

ניצולי השואה, אודים מוצלים מאש,
החיים כאן במדינת ישראל והנפוצים על
פני תבל כולה, הם האנשים שאליהם נשואות
היום עינינו: זיק עיניהם שלא כבה מול
קני המוות של הרובים, האמונה שהותירה
אותם בצלם = אנוש, הם לנו מורי = דרך. מהם
נלמד. מהם נתחזק.

גבירותי, רבותי,

חמישים שנים חלפו, מאז ששליש עמנו
עלה בעשן המשרפות, מיום שבעלות = הברית
רמסו את חיות האדם, שאריות הצבא הגרמני
הנאצי. חמישים שנים חלפו מאז נפתחו
דלתות הגיהנום ונחשפה הטרגדיה הגדולה
של העם היהודי.

בשמו של העם היהודי שטובי בניו
ובנותיו הלכו אל מותם מול קירות המוות
ובתאי הגאזים, בשם לוחמי הגיטאות שלחצו
על ההדק עד כלות כוחם, בשמם של ניצולי
השואה, בשמם של בניהם ובנותיהם - אני
רוצה לומר היום תודה למדינות בעלות
הברית וצבאותיהן אשר אף על פי שהתמהמהו
מדי - הביאו את יום הפדות.

אנחנו מציינים היום יחד עם כל העולם
 החופשי את יום הנצחון - ואין בנו שמחה.
 אנחנו מעלים על נס את מלחמת צבאות
 הברית שמיליון וחצי חיילים יהודיים
 שירתו בשורותיהן, אנו מוקירים תודה
 לשליחי הישוב הארצישראלי הקטן בצבא
 הבריטי, אבל לא היינו ולא נהיה שותפים
 למעגלי הרוקדים. השואה שנחתה על העם
 היהודי היתה גדולה מכפי יכולתנו לשאת
 אותה. זיק השמחה בעיניים אולי דעך מעט
 אצלנו - אך לא כבה זיק החיים והאמונה.

וזו, האמונה, מוליכה אותנו אל הימים
 הבאים - אל ימי זכרון וחסד, אל ימי
 השלום.

ירושלים, ט' בטבת התשנ"ה
12 בדצמבר 1994
סימוכין: ק-124-057

מכתב
ל
יד ושם

מנכ"ל יד ושם

נכבדי,

ראש הממשלה ושר הבטחון ביקשני להעביר אליך מברקו של מר
טוביה שגיב מיום 16.10.94, בענין מבן תפוצות ישראל.

אבקש התייחסותך למכתב זה עד יום 1 בינואר '95.

תודה.

איתן
יועץ ראש הממשלה
הבר
ומנהל
הלשכה

י"ג בסיון התשנ"ד
23 במאי 1994
סימוכין: 041-ש-ג

מנכ"ל
מנכ"ל

מנכ"ל יד ושם
מנכ"ל משרד החוץ

נכבדי,

ראש הממשלה קיבל פניה זו ממר לאני סילבר בעניין,
HOLOCAUST ORAL HISTORY PROJECTS

ראש הממשלה מבקש את טיפולך והצעתך לתשובה כפי שתועבר
מלשכתנו אל הפונה.

תודה.

איתן חבר
יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה

D

YAD VASHEM

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

24.10.94

8
17
11

אמין הבר

כאן אלט נאה

אלט נאה, ירושלים.

אמין שלום.

בן שני נחמד בורה א נאה אכילוס

נשתי א יצני יצ ושל חאנה

לני יניי שחל גל האניני.

הויסאניי, קשה אהגטור רש.

אשט - נחמני נוסח - אה הוא

נחמני אשט אנה קש יאז אה האני

נחמני אה נאה

הניניס אשט אשט אשט אשט

הניניס אשט אשט אשט אשט

ת.ד. 3477, ירושלים 91034, טלי 751611, פקס 433511, TEL. 751611, JERUSALEM 91034, R.O.B. 3477

YAD VASHEM

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה. The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority.

Jerusalem, October 30, 1994

Dear Mr. Chairman,

From Jerusalem. The eternal capital of the Jewish people, I extend greetings to all the participants of the annual dinner of the International and American Societies for Yad Vashem. Please extend my congratulations to this year's honoree, Nobel Laureate for Peace, Elie Wiesel.

Through his many books and lectures all over the world Elie Wiesel has made an indelible impression on the way millions of us think and feel about ourselves and our past. His contribution to the awareness of the Holocaust has been invaluable and therefore it is only proper that Yad Vashem should honour him this evening. Please extend my personal greetings and good wishes to Mr. Wiesel.

Almost half a century has passed since the end of the Holocaust. Two generations of young people have grown and matured since the war and, as we enter the 21st century, a third generation is born. What will we teach our young people about the Holocaust? How will we present the memory of this seminal event to those for whom the war is history not autobiography?

Yad Vashem, the central Holocaust memorial of the Jewish people, is addressing the challenges of the future. They are quickly progressing towards completion of the first stage of a major expansion of the historical museum - arguably the most important and most heavily visited site on the very full Yad Vashem campus.

Plans are in place for the construction of an International School for the Teaching of the Holocaust and its Meaning. In addition, Yad Vashem is actively incorporating the best of modern technology particularly computers - into all aspects of their on-going work.

These projects are ambitious but they are truly necessary. I am confident that now, as in the past, the International and American Societies for Yad Vashem will rise to the tasks, respond to the needs and support the vital work of Yad Vashem to the full.

I personally wish this important forum great success in the coming years.

Sincerely yours,

Yitzhak Rabin

Prime Minister of the State of Israel

1+3

ספר יצחק
ספר שלמה המלך

9

Holocaust Oral History Project

Dear Prime Minister Rabin:

Hello. I want to commend you for the extraordinary job you are doing in general, and in specific for your comments you made recently at Yad Vashem on the need to gather the oral histories of Holocaust survivors. I so much appreciate your comments.

I am the director of one of the largest Holocaust oral history projects in the world. I am very proud of our work. We've just done our 1500th interview with a holocaust survivor or witness. We're about to celebrate our 13th year. We have 800 transcripts. We've helped start projects like ours in 10 countries. You'd be shocked if you knew how few countries actually have Holocaust oral history projects. (Please tell everyone that they must get the stories of survivors on tape).

Everyone has their problems: funding has been mine. It's been a very difficult project to fund...and it's been a hard project to manage. But everything is about to change for us. Steven Spielberg has made a commitment to gather the story of every single remaining survivor. So we are in a moment of great celebration. It's really a miracle.

I would like to ask you for a huge favor. I'm so sorry to bother you. It would mean so much to us if you wrote us just a little note....We've all

worked so hard for so long - it would mean a lot to us just to get a little "Keep going" note. I think our fortunes are about to change...but they haven't changed yet. I've enclosed some material about us. And I thank you for your beautiful heart.

Thank you so much. I hope you are well.

I love Israel. I am your devoted friend, if you ever need me.

All the best,

Lani Silver

Lani Silver
Executive Director

P.S. Last year I brought a group of 50 Japanese American liberators of Dachau to Israel. Hopefully you read about us. These poor men were part of the liberating force of Dachau and never talked about it. Then, because of the great Israeli press - everywhere we went, the men were recognized and honored. Yad Vashem hung up an exhibit we produced on the liberation for six months. It was a big thrill for all of us. Thank you.

worked so hard for so long - it would mean a lot to us just to get a little
"Keep going" note. I think our fortunes are about to change...but they
haven't changed yet. I've enclosed some material about us. And I thank you
for your beautiful heart.

Thank you so much. I hope you are well.

I love Israel. I am your devoted friend, if you ever need me.

All the best

Lami Silver
Executive Director

P.S. Last year I brought a group of 50 Japanese American liberators of
Dachau to Israel. Hopefully you read about us. These poor men were part
of the liberating force of Dachau and never talked about it. Then, because
of the great Israeli press - everywhere we went the men were recognized
and honored. Yehoshua hung up an exhibit we produced on the
liberation for six months. It was a big thrill for all of us. Thank you.

איתן

12/

3/2

18/1

ירושלים, ז' בסיון התשנ"ד
17 במאי 1994
סימוכין: 017-ש-ג

מנכ"ל "יד ושם"

נכבדי,

ראש הממשלה קיבל פניה זו מיום 1.7.93 מהאיגוד ע"ש
יאנוש קורצ'אק, בעניין אנדרטה ע"ש יאנוש קורצ'אק בבית
הקברות היהודי בפולין.

ראש הממשלה מבקש את טיפולך והצעתך לתשובה כפי שתועבר
מלשכתנו אל הפונים.

תודה.

איתן הבר
יועץ ראש הממשלה
ומנהל הלשכה